

فرم پیشنهادی هیئات بین المللی منابع ژنتیک گیاهی^(۱) برای جمع آوری نمونه های گندم

ترجمه و تدوین: میترا پروانه

شده و انواع وحشی آنها از نقاط مختلف کره زمین ۱۲ مرکز
پراکندگی گیاهی تشخیص دادند.

هیئات بین المللی منابع ژنتیک گیاهی یک گروه مستقل
بین المللی است که اهداف بشر دوستانه ای را تعقیب می نماید .
این هیئات بر اثر پیشنهاد اعضای گروه مشاور در امور تحقیقات
بین المللی کشاورزی^۳ در اجلاس نوامبر سال ۱۹۷۳ بوجود آمد .
هدف هیئات بر طبق اساسنامه عبارت از توسعه و
تلفیق فعالیت هائی است که موسسات بخش عمومی و خصوصی
در زمینه حفظ و گسترش میراث ژنتیکی از طریق جمع آوری ،

تا اوایل قرن بیستم مناطق بسیاری از کره زمین پوشیده
از نمونه های بیشمار گیاهانی بود که اختلافات ژنتیکی بسیاری
بین آنها موجود بود .

باتحولاتی که تکنولوژی بوجود آورد و کشاورزی صنعتی
جایگزین کشاورزی سنتی گردید اختلافات ژنتیکی نباتی که بر
اثر صدها میلیون سال تحول و تکامل بوجود آمده بود در برخی
مناطق در معرض تغییر و در مناطق دیگر دستخوش نابودی قرار
گرفت .

واویلو وراثت شناس و دانشمند مشهور روس در ۵۰
سال پیش به اتفاق همکارانش به دنبال جمع آوری گیاهان کشت

1- International board for plant genetic
resources (I.B.P.G.R)

2- N.I. Vavilov

3- Consultative Group on International
Agricultural Research (C.G.I.A.R)

حفاظت و ارائه اسناد و مدارک و ارزیابی و استفاده از جـرم پلاسم گیاهان در برقراری بهبود و بالا بردن سطح زندگی مردم انجام میدهند .

کاراساسی هیئات مزبور حفظ اختلافات مابین گونه‌های گیاهانی است که کشت آنها از نظر اقتصادی مورد نظر است ، میباشد .

فهرست پیشنهادی (اختصاصات ارقام مجموعه گندم) که در زیر ملاحظه میگردد در اجلاس ۲۶ تا ۲۹ آوریل ۱۹۷۷ در شهر کلرادو تهیه گردیده است .

۱- نام سازمان مسئول جمع آوری

در این قسمت نام موسسه ای که مشغول جمع آوری بذر گیاه میباشد ذکر میگردد . نام شخص جمع آوری کننده هر نمونه نیز یادداشت میشود .

۲- شماره بذر

برای هر مجموعه یکی از دو روش شماره گذاری بذرها برگزیده میشود .

الف - شماره گذاری با رقم و حروف الفبایی

ب - شماره گذاری صرفا با عدد

۳- نام محصول

در این قسمت نام معمولی که به محصول کشاورزی داده شده است (در این مورد گندم) ذکر میگردد .

۴- جنس

ذکر نام یکی از بخش‌های فرعی تیره که خود شامل یک یا چند گونه میباشد .

۵- گونه

اسم گونه یا رمزی که معرف آن باشد در این قسمت میآید .

۶- نام متداول / نام محلی

منظور از نام محلی نامی است که کشاورزان هر محل به گونه مزبور و رقمهای حاصل از اجرای برنامه های اصلاح بذر به آن میدهند .

۷- نام کشور

اسم کامل کشور و یا علامت اختصاری درباره منطقه ای که بذر گیاه از آن منطقه جمع آوری شده است .

۸- موقعیت جغرافیائی

در این قسمت بوسیله اسم و یا رمزی موقعیت سیاسی و یا بخش فرعی محلی که بذر گیاه از آنجا جمع آوری شده یادداشت میگردد .

۹- عرض جغرافیائی

ذکر عرض جغرافیایی محلی که بذر گیاه در آنجا جمع آوری شده است .

(N) نشان دهنده شمال و (S) نشان دهنده جنوب است .

۱۰- طول جغرافیائی :

ذکر طول جغرافیائی محلی که بذر گیاه در آنجا جمع آوری شده است .

(W) نشان دهنده غرب و (E) نشان دهنده شرق است .

۱۱- ارتفاع از سطح دریا

ذکر ارتفاع از سطح دریای منطقه که گیاه در آنجا جمع آوری شده است .

۱۲- نام هدیه دهنده

ذکر نام شخص و یا مرکزی که بذر گیاه را جمع آوری نموده است در مواردی که گیاه مستقیما جمع آوری نشده است .

مرکزهماهنگی مطالعات محیط زیست

۱۳- شماره اولیه

ذکر شماره که هدیه دهنده روی بذر گیاه گذاشته است .

۱۴- موقعیت انبار اولیه :

ذکر نام و آدرس موسسه‌ای که در ابتدا بذر گیاه در آنجا

حفظ و نگهداری میگرددیده است .

۱۵- زمان جمع آوری اولیه :

ذکر صحیح تاریخ جمع آوری بذر گیاه

۱۶- فصل گل دادن :

یادداشت زمانی که ۵۰٪ گیاهان گل دار میباشند .

۱۷- موقعیت محل رشد

برای تفکیک نوع زمستانی و نوع بهاره گندم میباشد .

(W) نشان دهنده نوع زمستانی و (S) نشان دهنده

نوع بهاره است .

۱۸- طول گیاه

در اینجا طول گندم رسیده بدون در نظر گرفتن خار

آن مورد نظر است .

۱۹- ساختمان بذر :

رمز از (۱ تا ۹) را بعنوان معرف سختی بذر گیاه در

نظر میگیریم .

(۱) = نشان دهنده بذر نرم و آردی است .

(۹) = نشان دهنده بذر خیلی سخت و شیشه‌ای

میباشد .

۲۰- حجم بذر :

در این قسمت رمز (۱ تا ۹) را بعنوان حجیم بودن بذر

در نظر میگیریم .

(۱) = نشان دهنده بذر لاغر و کم حجم است .

(۹) = نشان دهنده بذر حجیم میباشد .

۲۱- قوه نامیه :

منظور قابلیت تحمل بذر در مقابل سرما میباشد ،

میزان از دست دادن قدرت رشد گیاه از شماره (۱ تا ۹) کد

گذاری شده است .

(۱) = نشان دهنده بذر ضعیف است که در مقابله با

سرما قدرت نامیه اش را به سرعت از دست میدهد .

(۹) = نشان دهنده بذری است قوی که در مقابله با

سرما قابلیت تحمل بسیار دارد .

۲۲- مقاومت در مقابله با خشکی :

این قسمت با رمز (۱ تا ۹) نشان داده میشود .

(۱) = نشان دهنده بذر حساس است .

(۹) = نشان دهنده بذر خیلی مقاوم میباشد .

۲۳- تحمل در برابر سرما :

در اینجا مقصود اندازه گیری خسارات ناشی از سرما

میباشد که در رویش گیاه بی تاثیر است و از (۱ تا ۹) کد گذاری

شده است .

(۱) = نشان دهنده بذر حساس است .

(۹) = نشان دهنده بذر خیلی مقاوم میباشد .